

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 12 0 У 005731 18 Увп
Бања Лука, 3.7.2019. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Смиљане Мрша, предсједника вијећа, Душка Бојовића и Страхине Турковића чланова вијећа, уз учешће Дијане Јаћимовић као записничара, у управном спору по тужби Н.Т.из У., заступаног по пуномоћнику С.К. адвокату из Т. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ... од 26.04.2016. године Управе (у даљем тексту: тужена), у предмету експропријације непокретности, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бијељини број 12 0 У 005731 16 У од 31.10.2017. године, у нејавној сједници одржаној дана 3.7.2019. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Одбија се захтјев тужиоца да му тужена надокнади трошкове захтјева за ванредно преиспитивање пресуде.

Образложење

Побијаном пресудом је одбијена као неоснована тужба против уводно означеног акта тужене, којим су одбијене жалбе тужиоца и Правобранилаштва Републике Српске-Сједиште замјеника Б. (у даљем тексту: Правобранилаштво) изјављене против рјешења Подручне јединице тужене у У. (у даљем тексту: Подручна јединица У.) број ... од 27.1.2016. године, којим је у тачки 1. диспозитива одбијен приједлог Републике Српске, заступане по Правобранилаштву, да се у сврху извођења рударских радова на површинском копу „Б.С.“, у корист Републике Српске а за потребе инвеститора ЗП „Р. Т.У.“ а.д. У., потпуно експроприше к.ч. број 1681/10, звана „Шљивица“, воћњак 1. класе, површине 308 m², уписана у п.л. број 322 к.о. У. на имену тужиоца, а по зк. евиденцији дио парцеле број 1636/2 укњижена у зк. уложак број 1017 к.о. У., а у тачки 2. диспозитива одбијен захтјев тужиоца, као противника предлагача, да се по члану 11. Закона о експропријацији („Службени гласник РС“ број 112/06, 37/07, 110/08 и 79/15, у даљем тексту: ЗЕ) потпуно експропришу к.ч. број 1704/1 површине 2764 m², к.ч. број 1712/1 површине 5178 m² и к.ч. број 1712/3 површине 734 m², у нарави шума 3. и 2. класе, уписане у п.л. број 322 к.о. У., те ставом 3. диспозитива одређено да трошкови поступка падају на терет предлагача а у корист тужиоца као противника предлагача, и то у износу од 1.450,00 КМ, док се са преосталим захтјевом за одређивање трошкова поступка тужилац одбија.

Одбијање тужбе образложено је разлозима да како у конкретном случају није постојала одлука о утврђивању општег интереса за експропријацију предметне парцеле за коју је поднијет допунски захтјев за експропријацију, није постојао ни полазни акт да би се могла вршити експропријација у смислу члана 24. став 1. ЗЕ, јер се приједлог за експропријацију подноси тек након што се донесе одлука надлежног органа којом се утврђује општи интерес за изградњу одређеног објекта или извођења радова, а сходно чему се није могла извршити ни експропријација преосталих непокретности за које је тужилац поднио захтјев, па је и правилна одлука првостепеног органа и тужене у погледу трошкова поступка будући да је чланом 32. ЗЕ прописано да трошкове поступка експропријације сноси корисник експропријације, изузев трошкова насталих поводом жалбе власника непокретности ако је жалба одбијена, сходно чему су правилно примијењене и одредбе Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ број 13/02, 87/07, 50/10, у даљем тексту: ЗОУП) да трошкови падају на терет предлагача експропријације.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев) тужилац побија њену законитост, због повреде закона и повреде правила о поступку која је могла бити од утицаја на рјешење ствари. Истиче да су управни органи паушално водили поступак, јер је у истој правној ствари донесено основно рјешење под бројем ... од 22.7.2013. године а и допунско рјешење под истим бројем од 27.5.2015. године на које је изјавио жалбу, која је уважена и предмет враћен на поновни поступак рјешењем тужене од 29.9.2015. године, те се у поновном поступку умјесто да настави поступак, Правобранилаштво својим поднеском број У-2233/15 од 23.12.2015. године изјаснило да за предметну парцелу, за коју је поднесен допунски захтјев, није утврђен општи интерес, а које поступање предлагача сматра крајње незаконитим, јер је нејасно како је рјешењем извршена експропријација ако нема одлуке о општем интересу, па и како је донијето допунско рјешење ако нема одлуке о општем интересу, када сам орган управе у образложењу тих рјешења наводи три одлуке о општем интересу, о чему суд у побијаној пресуди ништа не наводи. Позива се на члан 26. ЗЕ према којем након подношења приједлога за експропријацију орган управе обавјештава странку о том приједлогу и упозорава је на одредбе члана 56. ЗЕ, које забрањују власнику непокретности након што је обавијештен о поднесеном приједлогу за експропријацију, да не може ништа инвестирати на непокретности, ништа градити односно да не смије ништа улагати, јер му та улагања неће бити надокнађена, сходно чему поставља питање може ли корисник експропријације након такве обавезе шиканирати власника непокретности, као што је то учињено у конкретном случају од стране предлагача, а које приговоре тужбе суд није цијенио у побијаној пресуди. Мишљења је да је очито да органи управе нису поступили по члану 8. ЗОУП-а, јер нису утврдили право стање ствари, нити су правилно и потпуно утврдили све чињенице и околности од важности за доношење законитог рјешења, што суд у побијаној пресуди није имао у виду, па је таквим поступањем суда и управних органа повријеђено његово право на имовину гарантовано чланом II/3 под к) Устава Босне и Херцеговине, у вези са чланом 1. Протокола број 1 Европске конвенције о људским правима и основним слободама, јер је практично три године био без своје имовине, будући да су му подношењем приједлога за експропријацију, наметнуте по сили закона обавезе које је морао поштовати, а да би онда корисник експропријације, као и орган управе и суд, утврдили да нема одлуке о општем интересу, иако у спису постоје три одлуке о општем интересу на основу којих је донијето основно рјешење, а сада наводно нема одлуке за предметну парцелу за коју је затражена допунска експропријације, чиме је повријеђено његово право на правично суђење, у смислу члана 6. поменуте конвенције. Предлаже да се пресуда укине и предмет врати

нижестепеном суду на поновно одлучивање или пак да Врховни суд Републике Српске сам ријешити предметну управну ствар поништавањем првостепеног рјешења и оспореног акта те доношењем рјешења о експропријацији предметне непокретности, а и уважавањем његовог захтјева за експропријацију преосталих непокретности по члану 11. ЗЕ, па да се тужена обавезе да му надокнади трошкове подношења предметног захтјева, по основу судске таксе те састава захтјева по пуномоћнику адвокату у износу од 936,00 КМ.

Тужена у одговору на захтјев остаје код разлога оспореног акта.

Заинтересовано лице у овом управном спору, Република Српска заступана по Правобранилаштву, у одговору на захтјев истиче да не стоји приговор тужиоца да је паушално вођен управни поступак, те су и неистинити наводи тужиоца, јер је предметна парцела број 1681/10 к.о. У. експрописана допунским рјешењем од 27.5.2015. године, што значи да није садржана у рјешењу о експропријацији од 22.7.2013. године, па тако да не стоје приговори да су у допунском рјешењу наведене три одлуке којим је утврђен општи интерес за извођење рударских радова на површинском копу „Б.С.“, а на које рјешење се тужилац жалио те је од стране тужене као другостепеног органа утврђено да у спису недостаје одлука којом је утврђен општи интерес за извођење рударских радова на тој парцели. Сходно томе је у поновном поступку и одбијен тај захтјев, што је потврђено оспореном актом, јер не постоји доказ о утврђеном општем интересу за изградњу објекта или извођење радова на тој парцели. Како нису испуњене формалне процесне претпоставке за вођење поступка експропријације те парцеле, при чему је тужилац исцрпио све ванредне правне лијекове да докаже незаконитост одлука управних органа и суда, у чему није успио, сматра бесмисленим даље покушаје и настојања тужиоца да докаже повреде својих права, јер је очигледно да тужилац само злоупотребљава своје право улажући правне лијекове и беспотребно одуговлачи поступак у којем су расвијетљене све одлучне чињенице и у свему поступљено у складу са законским одредбама. Додаје да су неутемељене тврдње тужиоца да је оштећен те да су му ограничена нека права од стране инвеститора или државе, будући да је крајем 2013. године добио накнаду у износу од 230.103,34 КМ за експроприсане непокретности чији је био ранији власник, па уколико сматра да трпи неку штету зато што му није експроприсана и предметна парцела број 1681/10 к.о. У., за коју и није утврђен општи интерес, то треба да доказује у неком другом поступку, а такође су му у складу са првостепеним рјешењем и надокнађени трошкови поступка у износу од 1.579,50 КМ, те све даље радње које тужилац предузима усмјерене су само на један циљ, да његов пуномоћник наплати што веће трошкове. Предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, одговор тужене и поменутог заинтересованог лица на захтјев, побијану пресуду те оспорени акт, као и цјелокупне списе предметне управне ствари, на основу одредбе члана 39. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), одлучено је као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Из података списка предмета произлази да је рјешењем Подручне јединице У. број ... од 22.7. 2013. године, усвојен приједлог Републике Српске тако да су у сврху извођења рударских радова на површинском копу „Б.С.“, у корист Републике Српске а за потребе инвеститора ЗП „Р.Т.У.“ а.д. У., потпуно експроприсане непокретности тужиоца означене као к.ч. број 1680, к.ч. број 1678/5 и к.ч. број 1681/2, уписане у п.л. број 322 к.о. У., а што по зк. евиденцији представља дио парцеле број 1636/3, дио парцеле број 1636/4

и дио парцеле број 1636/1, што у нарави чини кућу и помоћне објекте те воћњак, за које непокретности је у образложењу рјешења наведено да је Влада Републике Српске донијела Одлуку о утврђивању општег интереса број ... од 27.3.2008. године (објављену у „Службеном гласнику РС“ број 18/08), као и Одлуку о допуни те одлуке, број ... од 8.10.2019. године (објављену у „Службеном гласнику РС“ број 96/09), а такође и Одлуку о допуни наведене одлуке, број ... од 29.7.2010. године (објављену у „Службеном гласнику РС“ број 81/10). Након тога је корисник експропријације поднио допунски приједлог за експропријацију непокретности, затраживши да се експроприше предметна парцела тужиоца број 1681/10 звана „Шљивица“, воћњак 1. класе у површини од 308 м², којем захтјеву је удовољено Допунским рјешењем Подручне јединице У. број ... од 27.5.2015. године, тачком 1. диспозитива тог рјешења, а тачком 2. диспозитива је одбијен захтјев тужиоца за експропријацију преосталих непокретности, у смислу члана 11. ЗЕ. На то рјешење тужилац је изјавио жалбу, која је рјешењем тужене број ... од 29.9.2015. године усвојена и предмет враћен првостепеном органу на поновни поступак, са образложењем да се у спису не затиче одлука о утврђивању општег интереса за експропријацију парцеле број 1681/10 к.о. У. У поновном поступку, Подручна јединица У. је рјешењем које чини правно јединство са оспореним актом, одбила допунски приједлог корисника експропријације за експропријацију предметне парцеле тужиоца, а и приједлог тужиоца за експропријацију преосталих непокретности у смислу члана 11. ЗЕ, констатујући да корисник експропријације у проведеном поступку није доставио доказ да је утврђен општи интерес за експропријацију непокретности број 16821/10 к.о. У. Оспореним актом је одбијена жалба тужиоца на то рјешење, што је оснажено побијаном пресудом, са разлозима који су већ изнесени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда је правилна а самим тим законита.

Одредбом члана 5. став 1. ЗЕ је прописано да се непокретност може експроприсати након што је на начин одређен тим законом, утврђен општи интерес за изградњу објекта, односно извођење других радова на тој непокретности. Чланом 23. став 1. тог закона је прописано да приједлог за експропријацију може поднијети корисник експропријације након утврђеног општег интереса за изградњу објекта или извођење радова, а ставом 2. тог члана прописано да Правобранилаштво подноси приједлог за експропријацију у име правних лица које заступа по закону. Из наведеног неспорно произилази да се приједлог за експропријацију подноси тек након што се донесе одлука надлежног органа којом се утврђује општи интерес за изградњу одређеног објекта или извођење радова на одређеној непокретности.

Одредбом члана 25. истог закона је прописано, између осталог, да се уз приједлог за експропријацију мора поднијети доказ о утврђеном општем интересу за изградњу објекта или извођење радова (акт о утврђивању општег интереса, извод из регулационог плана или урбанистичког пројекта), а одредбом члана 14. став 1. истог закона је прописано да одлуку о утврђивању општег интереса за изградњу објекта или извођење радова на основу поднесеног приједлога корисника експропријације, доноси Влада Републике Српске након претходно прибављеног мишљења скупштине јединице локалне самоуправе на чијој територији се намјерава градити или изводити радови, у складу са одговарајућим планским актом, а ставом 3. тог члана прописано да ће се одлука о утврђивању општег интереса из става 1. тог члана, објавити у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Како је у конкретном случају неспорно утврђено да одлука о утврђивању општег интереса за експропријацију предметне парцеле број 1681/10 к.о. У., није приложена уз поднесени захтјев за експропријацију те непокретности, будући да није ни утврђено да је уопште постојала, то није постојао правни основ за експропријацију те парцеле. Сходно томе, правилна одлука је првостепеног органа којим је одбијен приједлог предлагача за провођење поступка експропријације те парцеле, ради извођења рударских радова на површинском копу „Б.С.“, па се због чега и није могла извршити ни потпуна експропријација преосталих непокретности тужиоца, у смислу члана 11. ЗЕ којим је у ставу 1. прописано да ће се на захтјев власника експроприсати и преостали дио непокретности ако се при експропријацији једног дијела непокретности утврди да власник нема привредног интереса да користи преостали дио, односно ако је усљед тога на преосталом дијелу онемогућена или битно погоршана дотадашња егзистенција или му је онемогућено нормално коришћење преосталог дијела непокретности.

На другачије одлучивање не утиче ни што је одлукама о утврђивању општег интереса, на основу којих је донесено основно рјешење о експропријацији број ... од 22.7.2013. године, констатовано да је утврђен општи интерес за експропријацију других тужиочевих непокретности, које су експроприсане тим рјешењем, јер тим одлукама о утврђивању општег интереса и није обухваћена предметна парцела тужиоца број 1681/10, за коју је корисник експропријације поднио допунски приједлог за експропријацију, а који предлог је Подручна јединица У. првобитно усвојила рјешењем од 14.8.2015. године, које рјешење је по жалби тужиоца поништено рјешењем тужене од 7.10.2015. године јер и није доказано да је за ту парцелу утврђен општи интерес, па тако да је у поновном поступку првостепени орган рјешењем које чини правно јединство са оспореним актом одбио тај захтјев корисника експропријације, што је правилно потврђено оспореним актом и правилно оснажено побијаном пресудом, о чему су у побијаној пресуди дати јасни и аргументовани разлози које у свему прихвата и овај суд, тако да се и не могу довести у сумњу наводима предметног захтјева.

Из изнесених разлога, по оцјени овог суда, доношењем побијане пресуде није остварен ниједан од разлога из одредбе члана 35. став 2. ЗУС-а, што се односи на повреду закона, другог прописа или општег акта, односно на повреду прописа о поступку која је могла бити од утицаја на рјешење ствари, тако да не стоје ни приговори тужиоца у погледу повреда начела ЗОУП-а, сходно чему се предметни захтјев туженог, на основу одредбе члана 40. став 1. истог закона, одбија, имајући у виду да се предметни захтјев и не може поднијети, у смислу члана 35. став 2. ЗУС-а, због неправилно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, на које се тужилац такође позива у предметном захтјеву.

Такође је правилно у побијаној пресуди наведено да приговоре тужиоца о повреди права на правично суђење и права на имовину, суд није могао цијенити јер се ради о утврђивању повреда права које се и не могу цијенити у управном спору, у којем се, сходно члану 29. став 1. ЗУС-а испитује законитост оспореног акта на подлози чињеница утврђених у управном поступку.

Како је предметни захтјев одбијен, тужиоцу у смислу одредбе члана 49а. ЗУС-а, по начелу *argumentum a contrario*, не припадају трошкови подношења предметног захтјева, како по основу судске таксе тако и по основу састава тог захтјева по пуномоћнику адвокату.

Записничар
Дијана Јаћимовић

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић